

UKÁZKA ILUSTRAČNÍCH TESTOVÝCH ÚLOH BUDOUCÍCH MATURITNÍCH TESTŮ ZE ZKUŠEBNÍHO PŘEDMĚTU:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – základní úroveň obtížnosti

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

V rozhovoru s Monikou Zgustovou pro Quadernos d'Arquitectura i Urbanisme v březnu 1987^[1] o přesnosti v kompozici románu se Milan Kundera zmiňuje o tom, jak nedokonalý překlad může způsobit významový posun díla. Připomínají se v něm klíčová slova některých Kunderových prací, třeba „lítost“ v Knize smíchu a zapomnění^[2], „soutit“ v Nesnesitelné lehkosti bytí^[3], slovo „domov“, s nímž se setkáváme v Umění románu^[4]. Poslední Kunderův román, vydaný nejdříve ve španělštině a katalánštině, se zabývá dalším klíčovým slovem, a to steskem.

(Vzhledem k povaze úlohy není uveden zdroj výchozího textu.)

Úloha 1

Co označují číselné indexy v hranatých závorkách u některých výrazů?

- A) číslo kapitoly, v níž se daný údaj či informace objevuje v textu poprvé
- B) odkaz na poznámky či bibliografické údaje pod čarou nebo na konci textu
- C) pořadí, v jakém se bude o dané problematice v textu dále hovořit
- D) význam přiřádaný Milanem Kunderou takzvaným klíčovým slovům

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

Někdy se u jmen obecných i vlastních, zvláště původu latinského a řeckého, neshoduje se zakončením 1. pádu ani rod, ani kmen v pádech ostatních. Jsou to především tyto případy:

Jména na -um a -on (původem latinská a řecká) jsou rodu středního a mají, všechna na -um a některá na -on, ostatní tvary bez zakončení na -um, -on a s koncovkami podle tvrdého vzoru (město), jako album, publikum, epiteton – alba, publika, epiteta atd. Jména zakončená na -ium, -eum, -uum, -ion, jako stipendium, muzeum, jubileum, individuum, stadion, mají v množ. čísle v 2., 3., 6. a 7. pádě koncovky podle vzoru měkkého: -í, -ím, -ích, -i.

(Stručná mluvnice česká, upraveno)

Úloha 2

Která z následujících vět je napsána v souladu s výchozím textem, a je tedy jazykově správně?

- A) Na základě těchto kritérií byly sestaveny dva plány.
- B) Rádi si prohlížejí albumy se starými fotografiemi.
- C) U nás mohou žáci kromě lyceí studovat též na gymnáziích.
- D) Žáci mívají obvykle potíže s cizími substantivi a adjektivi.

VÝCHOZÍ TABULKA K ÚLOZE 3

Atlet roku 2007

1.	Špotáková	oštěp	1187 bodů
2.	Šebrle	desetiboj	1141 bodů
3.	Baďurová	tyč	992 bodů
4.	Brejchová	oštěp	761 bodů
5.	Janků	výška	737 bodů
6.	Ščerbová	dálka, sedmiboj	456 bodů
7.	Bába	výška	347 bodů
8.	Hejnová	400 m př.	252 bodů
9.	Pichrtová	běh do vrchu	249 bodů
10.	Cechlová	disk	196 bodů

(z internetu, upraveno)

Úloha 3

Který z následujících novinových titulků nejlépe vystihuje výchozí tabulku?

- A) Anketu současné české atletiky Atlet roku ovládlo něžné pohlaví
- B) Běh do vrchu vynesl Cechlovou téměř na vrchol atletického ledovce
- C) Na první příčku v desetiboji Šebrlemu 1141 bodů nestačilo
- D) Pro úctyhodných 737 bodů si vyskočil tyčkař Bába

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Obrovské ledové kry vlečou lodě z kotvišť na ruském Dálném východě do Severního ledového oceánu. Z původně 29 plavidel bylo už dvacet z područí ledu vyproštěno. Na záchraně dalších se podle www.gazeta.ru pracuje. Vrtulníky už z unesených lodí a tankerů zachránili sedm lidí. V Jakutsku byla na záchranu plavidel a jejich posádek zřízena zvláštní komise.

(z internetu)

Úloha 4

Která z následujících úprav první věty výchozího textu nejlépe odstraňuje v daném kontextu významovou nejednoznačnost?

- A) Lodě z kotvišť na ruském Dálném východě vlečou obrovské ledové kry do Severního ledového oceánu.
- B) Na ruském Dálném východě jsou loděmi vlečeny obrovské ledové kry z kotvišť do Severního ledového oceánu.
- C) Obrovskými ledovými krami jsou vlečeny lodě z kotvišť na ruském Dálném východě do Severního ledového oceánu.
- D) Z kotvišť na ruském Dálném východě vlečou lodě obrovské ledové kry do Severního ledového oceánu.

ŘEŠENÍ:

- 1. B
- 2. C
- 3. A
- 4. C